

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna petič-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Poljanska cesta h. št. 32.

Vredništvo

je na Poljanski cesti h. št. 32.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati veljajo:
Za celo leto . . . 15 gl. — kr
Za pol leta . . . 8 " — "
Za četrt leta . . . 4 " — "
Za en mesec . . . 1 " 40 "

V administraciji veljajo:
Za celo leto . . . 13 gl. — kr
Za pol leta . . . 6 " 50 "
Za četrt leta . . . 3 " 30 "
Za en mesec . . . 1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljati veljajo 1 gl. več na leto.

Posamezne šteč. veljajo 7 kr.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6 popoldne.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. decembra.

Današnja seja bila je jako enolična in dolgočasna. Ko so bile prebrane došle reči, bila je postava o pobiranju davkov potrjena še v tretjem branji, potem pa brez ugovora sprejeta postava o nabiranju vojaških novincev, katerih bo letos ravno toliko kakor lani, namreč 55.922 mož za redno vojaštvo in mornarstvo, 5592 mož pa za dopolnilno reservo. Poslanca Caharija Hermann in Porthheim sta potem vtumljevala svoj predlog, da bi se polajšali davki za stanovanja ubožnejših ljudi. Oglasili so se v tej zadevi še dr. Roser, Wurm in Stourzh, izmed katerih pa se je Wurm odpovedal besedi, ker bo imel priliko govoriti o tej reči, ko bo prišla v drugem branji na vrsto. Drugi predmeti so se vršili naglo, ker so se izročili samo v pretres raznim odsekom, potem pa so se na znanje vzeli in potrdili stroški za nekatere železnice, ki so se delale na državne stroške. Ob 1/2 2. uri je predsednik dr. Smolka sklenil sejo in prihodnjo sejo naznanil za jutri.

Jutri bo zadnja seja pred Božičem, in liberalci so danes po zbornici trosili novice, da bode to zadnja seja sploh, ker se bode državni zbor med božičnimi počitnicami razpusil. Toda ni verjetno, da bi se to zgodilo, in večina bi kaj takega gotovo prej zvedela, kakor manjšina. Toda možje, ki so v vedni dotiki z vlado, o tem nič ne vedo, marveč so prav zato ravno sedaj razglasili odpoved kneza Lobkovic, ki je bil eksekutivnemu komitetu prepustil svojo odpoved, da jo objavi o primernem času, da zbornica pred božičnimi prazniki, ko je v odločni večini, izvoli novega podpredsednika in

bi po praznikih morda ne prišla v zadrego, ako bi bolj oddaljenih poslancev, kakor Dalmatincev, Bukovincev in Poljakov še ne bilo na Dunaji.

Česki klub je za I. podpredsednika navetoval grofa Riharda Clam-Martiniča, in drugi klubi večine so potrdili temu predlogu, ter bodo jutri soglasno volili omenjenega poslanca za prvega podpredsednika. Kaj bodo storili liberalci in Coroninijeveci, se tudi danes še ne vé. Ko bi toraj nameravali zbor razpustiti, bi pač tolikanj ne hiteli z volitvijo podpredsednikovo, ker bi je v tem slučaju čisto nič treba ne bilo.

Počitnice državnega zbora bodo po naznanilu „Pokroka“ trajale do 22. januarija, kar je z ozirom na to neverjetno, da bodo Rusini še le 18. januarija obhajali zadnji božični praznik, t. j. praznik razglasenja Gospodovega. Precej po zadnji seji gospodske zbornice se bode razglasilo cesarjevo pismo, da ima državni zbor za nekaj tednov prenehati.

Misijoni v Afriki.

Družba sv. Avguščina in sv. Monike imata namen vzdrževati misijone v Afriki, ktere je ustanovila propaganda v Rimu in ki so podložni kardinalu Lanigerie.

Razne stvari se zahtevajo sedaj od katolikov, a vendar je Afriko pridobiti krščanstvu in izobraženju tako važna stvar, da se katoliki ne morejo in ne smejo odtegniti.

Oči vsega omikanega svetá gledajo sedaj v ta velikanski del sveta, kjer prebiva 200 milijonov ljudi, od vseh strani upirajo se na vso moč priti v Afriko. Kralji in knezi so predsedniki takih družeb, ki imajo namen vpeljati evropsko omiko v ta del svetá, po

drugi strani se pa tudi Mahomedova kriva vera razširja in svojo pot naznanuje z gnjusobo kupčije se sužnjimi.

Sveti stol tukaj ni smel zaostati. Vstanovil je misijon srednje Afrike pod ravnikom, kjer živi nad 100 milijonov zamorcev, pogreznjenih v malikovalstvo in divjačnost.

Spreobrnjenje teh neznanih pokrajin, ki so bile ravnokar odkrite, je izročeno družbi misijonarjev iz Algierskega in v štirih oddelkih jih je petdeset odšlo v te kraje. L. 1878 je šla prva karavana iz Zanzibara na vzhodnem bregu v sredo Afrike, 1879 druga, 1880 tretja, za 23. julija 1883 je že četrta na potu tje. Od 49 do sedaj tje poslanih „misijonarjev iz Algierskega“ jih je že 15 pomrlo vsled nezdravega obnebja in po napadih divjakov; zadnji, o. Guyot je utonil začetka avgusta v reki Kongo, in prvo prizadevanje, priti v porečje Kongo od zahoda je žalibog spodletelo. Kar jih je živih ostalo, osnovali so do danes troje različnih misijonskih okrajev v okolici jezera Nyanza in Taganjika. Zeló obsirno, prostorno in dosihmal popolnoma zapuščeno polje se tukaj odpira apostolskim možem, a sila težavno in nevarno je. Karavana potrebovala je do Rubaga, na severnem bregu Nyanza leto in dan. Ni pota ne steze, vse kar se potrebuje, mora se nositi, živali ukončá muha Tsetse s strupenim pikom.

Druge dežele dajejo misijonarjem prišedšim vendar nekaj pripomočkov, a v Afriki ne najdejo delavci, ki obdelujejo to nehvaležno polje, nič drugega, nego težav brez konca in kraja, pomanjkanja in nevarnosti. Kdor se posveti spreobrnjenju zamorcev, ta žrtvuje vse, kar mu je ljubše in draže, on ne zahteva ničesar, a tudi ne dobiva ničesar od surovih zamorcev, ki še sami gledajo, da jim misijonar

Listek.

Kapljica.

I.

Na svetu sem, to čutim. Oziram se tudi po svetu in ogledujem zemeljsko življenje človekovo. In kaj vidim v njem? Zemeljsko življenje človekovo vidi se mi, ko krasna slika, ki jo je naslikala mojsterska roka umetnika, umetnika vseh umetnikov: Stvarnika Boga! Na ti sliki vidim lepo vredjeno človeško življenje; vidim mladost, vidim starost in gledam, kako zemeljsko življenje vsakega človeka posebej obisiplje z različnimi dobrotami; gledam, čutim, da se vsaka stvar Božja srčno veseli svojega življenja in — ž njo tudi jaz — življenja zlatega.

Toda, ko dalje to podobo ogledujem, zapazim, da se lepota te krasne slike počasi nekako temni; — zapazim podobo kakor z neko

senco obdano; — in — prejšnja nje lepota tako krasna več ni.

V tem senčnem obrazcu vidim vse polno, polno nakopičenih raznovrstnih britkosti in težav, ki kakor boleča teža padajo na rame človeštva v njegovem zemskem življenju.

Je mar, predragi bralec! tudi Tebe kaj osenčila ta roka Gospodova? Čutiš li kako britkost, bodisi telesno, bodisi duševno? — O, težko bo brez nje tudi pri Tebi, ker Gospodova roka je povsod, in nikogar ne zgreši pri svojem delu! In ko gledam Tvojo britkost, — in čutim svojo, vtiska se mi tužna misel: „Kaj ubog si človek ti! — Pravi zemlje trpin si ti! — Vse se veseli, tebe pa britkost mori! — S takimi občutki sprehajaje se po gajskih stezicah stojim pri „svojih studenčastih pevčkah na Fužinah“. V te srečne in vedno vesele „pevčke“ se zamislím, in „srečna si ti kapljica, kapljica vodená!“ — zdihnem, — „ki tako ljubko prizužbraš iz zemlje in se sladko ovijaš s svojimi tovaršicami po gladkih vodenih potih, na katerih

britkosti in trpljenja ne poznaš!“ — Ali stoj! — kaj ko bi se jaz motil v svojih sanjah! — Da! da! — V resnici se motim! — Bližnji slap pri grajskih skalah vdarja s svojim močnim glasom na moje uho in ta glas mi kliče, da se motim, motim popolno. Veselo vesljajo res bistro kapljice v šumeči družbi s svojimi sestricami po ljubjanski ravnini do Fužin; ali tukaj zapre jim osiveli sovražnik s svojimi sivimi skalami lahko pot in njim močno ter ošabno kliče: „Ali nazaj!“ — „Ali pa v boj z menoj!“ — In male, pohlevne kapljice kaj storé? Kaj odgovoré temu velikanu? Gledam jih; — premišlujem jih in — vidim jih neusmiljeno padati v globočino; — slišim njih silni šum v njihovem boji — vidim jih vse, vse z menoj v boji, v trpljenju! — V te trpeče in vojskujoče se kapljice vprem oči, odprem sree in iščem, bi li kaj za-me našlo oko, našlo sree. Ali? — in kák je bil pač vspeh mojemu trudu? Kaj mi je našlo sree, ko je iskalo oko? Naj povem. Tako-le mi je govorilo sree:

kaj dá, a s pisanim očesom ga gledajo nezapljivi mahomedani, on še tega ne dobi, kar apostelj dovoli, to je, vsakdanjega kruha, da se mu ne more očitati sebičnost.

Vsega tega, kar potrebujejo za sé in za svoja apostoljska potovanja, pričakujejo le od vernih katolikov, ki zapopadejo Gospodovo zapoved: „Pojte po vsem svetu in učite vse stvari“. Ako osebno tega ne opravljajo, dajo pa v ta namen miloščine. Kardinal Lavigerie, nadškof v Algieru, je sprožil to misel, naj verni sprejmo kakega misijonarja za svojega in naj skrbé kakor za svojega, naj ga posinové.

Po posebni previdnosti Božji se je delo, njemu izročeno, razširilo na vse strani, ženofovo zrno je vzrastlo v lepo drevo, ki že sedaj donša bogat sad v izveličanje nevercev. — Misijonar potrebuje za svojo borno hrano, obleko in za druge potrebe na leto 700 do 800 mark, t. j. 400 do 600 gold. Kdor more žrtvovati tako svoto, vdeleži se vseh del, vsega zaslužnja misijonarja, da še celó njegovega mučeništva, kakor je bilo to pri tistih blagosrčnih dobrotnikih, ki so prejeli onih devet misijonarjev, umorjenih v puščavi Sahara in v osrednji Afriki. Da bi se verni toliko raje vdeležili bratovščin sv. Avguščina in sv. Monike, so sv. Oče Leon XIII. vzeli ti bratovščini pod svoje posebno varstvo in so potrdili odpustke, ki so jih že Pij IX. podelili dobrotnikom teh misijonov.

I. Popolnoma odpustek:

1. V dan vstopa.

2. Naslednje praznike: 6. januarija, na sv. treh kraljev dan; 2. februarija, svečnica; 19. marcija, praznik sv. Jožefa; v petek po pasijonski nedelji; 4. maja, praznik sv. Monike; 21. junija, praznik sv. Alojzija; 26. julija, praznik sv. Ane; 28. avgusta, praznik sv. Avguščina; tretjo nedeljo v septembru; praznik sedem žalost Marije; 2. oktobra; 8. novembra, osmina po vseh Svetih; 8. decembra, praznik brez madeža spočetje Marije Device.

3. praznik presv. srea našega Gospoda Jezusa Kristusa, ob prazniku rojstva in imena Marije.

II. Vsi ti odpustki morejo se nakloniti dušam v vicah.

III. Vse sv. maše, ki se berejo na željo družstvenikov za umrle, imajo prednost privile-

giranege altarja. Odpustki se zadobé pod navadnimi pogoji, ako udje molijo v bratarni cerkvi ali v svoji farni cerkvi po namenu sv. Očeta. Odpustki se tim privolijo, ki dajo vsako leto miloščino za misijon.

Odlíčni dobrotniki so tisti, ki prevzamejo v oskrbovanje siroto na pet let, misijonarja na leto ali, ki odkupijo mladega afrikanskega suznja.

Misijonarji iz Algiera imajo dosihmal šest naselbin ob jezerih Nyanza in Taganjika. Tam se zbirajo male krščanske občine iz odkupljenih zamorcev in zamorcev iz obližja. Misijon lep sad obeta. Vendar se potrebuje več misijonarjev in pripomočkov, vzlasti za odkupovanje zamorcev. Vsak dan se najdejo otroci, ki ginejo na poti, a ni dovoljeno, pobrati jih brez plače, raje vidijo, da jih hiene požró.

Tam so tudi angličanski misijonarji, ki imajo lepih prihodkov. Da te prehití, a tudi ubrani mohamedanstvo, katero, žalibog! tudi Stanlej pospešuje, hoče kardinal Lavigerie misijonske postaje ob gorenjem Congo razširiti.

Tako pripoveduje misijonar iz Algiera, o. Avgust Schynse, doma iz Porenja, ta je sedaj po naročilu kardinala Lavigerie na Dunaji pri oo. kapucinih, da išče pripomoči temu velikemu in zeló važnemu misijonu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. decembra.

Avstrijske dežele.

Na Dunaji in v Berlinu zagnali so glas, da se bodo *sešli trije cesarji* in to: avstrijski, nemški in ruski. Kje in kedaj, tega nihče ne vé. „Politik“ pa omenja, da je vsa stvar izmišljena, kajti ravno sedaj je čas za kaj takega najmanj ugoden. Ako bi se pa morda sešli še le bodoče leto, je pa to sedaj še tajnost, ki je še nihče ne vé!

Pogodba o *podržavljanji Rudolfove železnice* podpisala se je 12. t. m. v trgovinskem ministerstvu in se bo dotična železnica od novega leta dalje na državne stroške opravljala. Januarjev kupon izplačeval se bode še po 5 gold. v srebru, julijev pa že le po 4 gold. 75 kr. Izvanredno prejeli bodo delničarji letos po 9 glđ. 75 kr. v srebru.

Iz ogerske poslaniške zbornice. Denarstveni odsek izročá poročilo o državnem predštevju za 1884. Ne oziraje se na sekcije bode prišlo poročilo v obravnavo. — Potem se izročá oznanilo (nuntium) gosposke zbornice,

ki je zavrglo načrt postave o judovsko-krščanskih zakonih brez podkrepljenja. Predsednik nasvetuje, da naj pride obravnava v tem precej jutro na dnevni red. O tem se začne daljša debata, v katero sega tudi ministerski predsednik, rekoč, da bodo prihodnji teden po vsi deželi volitve v občinske zastope, da bode tedaj zbor moral prenehati pred prazniki, a stvar se ne da čez praznike zavleči. — Večina sprejme nasvet predsednikov.

Iz Zapreba, 12. dec. Ban je sprejel danes častnike deželne brambe, ktere je vodil polkovnik Musulin, grško-zedinjenega škofa Hranilovića, podpredsednika deželnega zbora Šrama in druge odličnjake in deputacije.

Roparji so napadli v *Krivoščiji* orožniško patrolo. Bilo jih je 18, žandarjev pa samo dva, ter so zahtevali orožje od njiju. Zandarja sta pridno streljati jela in se poldrugo uro vstrajno držala, dokler jima še 6 drugih orožnikov na pomoč ne pride. Ko roparji to vidijo, utečejo čez črnogorsko mejo.

Vnanje države.

„Riforma“ piše, da se Lahí veseló prihoda *nemškega cesarjeviča*. Misli se, da bode obiskal tudi sv. očeta.

Na *Srbskem* živi v okrožji Prokuplje kolonija Črnogorcev, ki so se pred leti ondi naselili, kterih pa Srbi zaradi nerednega in javni varnosti nevarnega življenja nič kaj radi ne gledajo. Minoli teden nastal je med to črnogorsko naselbino upor, kterega je morala srbska vlada z orožjem v roci zadušiti. Drugače je pa po celi državi red in mir. Vsaj tako se uradno iz Beligrada poročá.

Kaj je bilo vzrok poslednje srbske ustaje? Srbski begun, radikalec inženir Pašič, pogovarjal se je z vrednikom lista „Slavanie“, ki v Sofiji izhaja in rekel, da je pravi vzrok poslednjega srbskega upora Avstriji prijazna zunanja politika Piročancevega in Christićevega kabineta. Srbski radikalec, pravi Pašič, so demokratije vseskozi in nič drugoga ne želé, nego z Rusijo, Bolgarsko in Črnogoro prijatelji ostati. Dalje pravi Pašič, da ni res, da bi bila Rusija kaj pri ustaji opraviti imela, ter mu je jako žal, da je ustanek bruhnil zaradi raznih nazorov o zunanji politiki, in Srbiji ni za las koristil, pač pa sosednjim deželam.

„Glas Črnogorca“ piše ob priliki sprejema *ruskega diplomatskega agenta v Cetinji* o srčno prijaznih zadevah, ki obstoje in bodo obstale med Rusijo in Črnogoro, dokler bosta oba naroda živela. Te razmere, pravi „Glas Črnogorca“, niso od diplomatov odvisne in se tudi nikjer po protokolih ne nahajajo, pač so pa zapisane globoko v sreih obeh narodov in bodo toraj vedno trajale ter se nikdar ne spremenile. Čas vlada, in državni ki se spreminjajo, sreča prevrže se v nesrečo, bratovske razmere med mogočno Rusijo in malo Črnogoro se pa ne bodo spremenile, kajti opirajo se na skupnost političnih interesov in bojnega pobratimstva.

Iz Granade na Španjskem se telegrafuje 11. decembra: Nemški prestolonaslednik je včeraj zvečer prišel le-sem in se nastanil v hotelu. Precej po svojem prihodu je pri jasni luni ogledal „Alhambro“ in pojde jutro zjutraj naravnost v Barcelono.

O *pobitji Egipčanov* pri Suakimu pripoveduje se sedaj to-le: Črni vojaki v Masanaha so se uprli, ker so bili slabo opravljeni. Poslali so jih v Suakim. 2. t. m. je poslal poveljnik 500 črncev, 200 bažibozukov, 20 rednih konjkov in nekaj gorskih topov na razgled. Ob 4 je prišel častnik z naznanilom: Sovražnika smo napadli, zmagali in preganjali. A nenkrat smo bili obkoljeni od vseh strani. Črnci so se vstopili v četverokol, isto tako tudi bažibozuki. Prvi so bežali bažibozuki; Arabi so potem napadli črnce, ki so komaj osemkrat vstrelili.

Mahdi v Sudanu hoče egipčansko mejo prestopiti pri Massanah; pisal je dolgo pismo kralju Janezu v Abesinijo, naj se zveže z njim, ako pa tega noče, naj mu vsaj na poti ne bode. Kralj Janez mu je odgovoril, da ne more biti zveza med njima, ker on je kristjan, a Mahdi mohamedan. To menda kaže, da ta dva ne

Bistre kapljice se veselijo
Sladkega življenja svojega;
Bolj, ko hitre ladjice, hitijo
Brzo memo doma mojega.

Pač lahko pa one so vesele,
Ko po vodi splava njih britkost;
Menijo, da vedno le hitele
Iz radósti bodo na radost.

Zemsko pa življenje, — tudi mirno, —
Brez grenkosti, — boja nikdar ni;
Tudi s kapljicami brezobzirno —
Ljut sovražnik se v boj spusti.

Skalne tam stojé pečine sive,
Kterih ni razgledal časa zob;
Zmir so bile v boji nezmagljive,
Ko valovi trli so njih rob.

Sto in stokrat — vselej so strmine
Zmagovale silno moč valóv;
Kapljicam pa k zmagi up ne zgine,
Ko njih sestre le zmaguje rov.

Na vse jutro že za boj unete
Nove kapljice v boj hité;
Priti hočejo do zmage svete:
„Naj že tukaj bo, al' Bog vé: kje?“

Sveti boj bojujem v življenji
Tudi jaz ubog zemlje trpin;

S kapljicami hočem v trpljenji
Srčno biti boj: „Trpljenja sin!“

Če valovi strasti in britkosti
Bi me zmagali pa kterikrat, —
Tokrat kliči — kapljica! — k srčnosti:
„Bog bojuj, — z menoj! — do groba vrat!“

Sladki glas, si mislim, ti si pač glas pravega prijateljstva, ki z menoj trpiš in me trpečega vabiš trpeti neprestano s teboj! Kdo ne vé, kako lahko in sladko je trpljenje, ako dve prijateljski srei trpite, eno za drugo, eno z drugim. Saj so še Rimljani poznali tak srčen lek v prislovcí: „Solamen miseris, socios habuisse malorum.“ — V te kapljice, tako modre in prijateljske učiteljice svoje, se zaljubim; za prijateljice si jih izvolim in pozdravim, ko v njih vidim tako krasno in natančno podobo svojega življenja; in v slovo jim tudi obljubim, da k njim hočem še priti, in pri njih si hladiti trpeče sree, kjer bom morebiti našel še katero resnico, kakoršne potrebuje moje sree. Za danes pa, kapljice! — z Bogom!

Ljubljanski.

bosta združena napadla Egipta, a zaupati ne gre abesinskemu kralju, da bi se ne okoristil z nesrečo Egipčanov. Porta (Turčija) je poslala strog ukaz v Hedšar (v Arabijo) naj se zataje velike zmage Mahdijeve; oblastim v Meki in Medini se naroča, naj čujejo nad tem, da ubranijo poslancem Mahdija vstopiti v svete kraje. Turške vojne barke imajo se podati v Suakim, ki je od tam prvo turško pristanišče. — Ta Mahdi je tedaj Turkom težka preglavica, Angležem pa kaže zopet huda vojna v Egiptu, morda nevarnejša od lanske.

Pobita egipčanska vojska provzročila je v Kahiri veliko osupnjenost, in to za to, ker so bili najboljši egipčanski vojaki tepeni, in se je bati, da cesta, ki iz Suakima v Berber pelje, ne bode morebiti tako kmalo prosta in za trgovino varna.

Angleška vlada zaukazala je šest polkov iz Indije v Egipt poslati, da bodo nilsko raztoče varovali anarhije.

Iz Suez-a, 11. dec. Prevozna barka Tanta je prišla le sem, v Suakimu je žandarmerija pod polkovnikom Sartorinom.

Iz Suakima se naznanja 7. t. m. Angleška topovska ladija je streljala z raketi vrhu mesta, da odpodi vstaše od mesta.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 11. dec. (*Žalost v Izraelu. Iz mestnega zbora. Dr. Smolkova podoba.*) V liberalnih, to je, judovskih listih je danes veliko tarnanje in jadianje, da zbornica ogerskih plemenitav ni pritrdila postave, po kateri bi bila možitev in ženitev med kristjani in judi dovoljena. Zlasti se hudujejo nad mladimi plemenitazi, ki so prišli k obravnavi ter se vstopili na konservativno in katoliško stran. Očitajo jim, da so v političnih zadevah novinci, in da ne gre, ako stari skušeni politikarji, kakor Tisza in Andrássy, propadejo pred takimi nasprotniki. Nekteri listi žugajo, da bode treba vsled tega prestrojiti ogersko gospodsko zbornico, eni pa menijo, da bo Tisza že še v kozji rog vgnal uporne plemenitave, in da bode zbornica pred sklepom svojim morala sprejeti to postavo, ko bi jo bilo treba še enkrat ali dvakrat obravnavati. Tisza je sicer jako mogočen mož, vpraša se pa vendar le, koliko časa bodo Madjari še hoteli nositi njegov jarm, ker se od dne do dne množi število njegovih nasprotnikov in mu razun tega žugajo hude zapreke tudi še na Hrvatskem.

Dunajski mestni očetje so zopet v velikih skrbah; še ni odpravljeno pomanjkanje vodé, ki jim je belilo glave, že se je prigodila druga strašanska reč, ki jih je zdramila iz sicer mirnega in pohlevnega spanjčkanja. Zvedili so namreč, da so se od mestnih uradnikov českim občinam pošiljala pisma, na katerih je bil poleg nemškega tudi česki naslov. Ali ni grozno! iz nemškega Dunaja pa česki napis! Mestni odbornik Löblich in nekteri tovariši so vsled tega že sestavili interpelacijo ali vprašanje do mestnega župana, katero mu bodo izročili v prihodnji seji, ki jo pa že danes objavljajo dunajski listi. Dunajske kokoši se od drugih namreč razločujejo zlasti po tem, da kokodajskajo, preden še jajce znesejo.

Med podobami, ki bodo kinčale novo državnozbornsko poslopje, je tudi podoba predsednika dr. Smolke, ki jo je po ukazu naučnega ministerstva mojstersko izdelal profesor Canon. Dr. Smolka je za naše parlamentarično življenje ne samo zaradi tega znamenit, ker je on prvi predsednik v novem poslopju, ampak ker je bil sploh prvi predsednik, ko se je pri nas pričelo ustavno življenje. Znano je, da je dr. Smolka kot mlad mož predsedoval prvemu državnemu

zboru v Kromerizu. Zato je čisto prav in spodobno, da bode njegova podoba kinčala novo poslopje.

Domače novice.

(*Gosp. Močnik*) je sinoči dokončal svoj govor o Afriki v katoliški družbi z veliko pohvalo.

(*Mraz*) je danes pritisnil ob jasnem, solnčnem vremenu. Po Ljubljani je hudo polzko, le pred maloktero hišo je kaj nasutega, kar je vendar ukazano. Za pešce je tu in tam kaj nevarno — posebno, kjer se šolski dečki in rokodelski učenci drsajo.

(*Hvale vredno.*) Glasovi po časnikih niso vselej glas upijočega v puščavi. O tem smo se prepričali vsaj toliko, kolikor se to tiče našega sedanjega mestnega magistrata, kteremu na čelu je naš gosp. župan. Nedavno je bila v našem listu priobčena pritožba zavoljo neke žganjarije „na Bregu“ in ne zastoj! Zdaj je že vse drugače, tiste mlake pred njo so zginile, tudi grdi curki, ki se pozimi pred takimi prostori zjutraj in podnevi vidijo, in še celó „koncerti“ so prenehali. To je lepo, da se našemu sedanjemu mestnemu magistratu javne nedostojnosti ne tožijo zastoj „na uho“, marveč da jih tudi poslušajo in po moči odpravljajo, česar prej ni bilo. Veseli nas, da sl. magistrat s tem pripozna, da imamo pri grajanji takih reči le dobro, ne pa slabe volje.

Razne reči.

— † Preč. gosp. dekan, Silvester Keše, rojen l. 1815 v Št. Petru pri Novomestu, v mašnika posvečen l. 1841, je v Begunjah na Gorenjskem večeraj 12. t. m. zvečer o pol sedmih umrl. Pogreb bode v soboto o pol desetih zjutraj. R. I. P.!

— Ogenj. Večraj, 12. t. m., po polnoči vnelo se je v Mokricah grajščinsko kmetijsko poslopje, ki je bilo ravno letos vse prenovljeno, in res izgledno po notranji opravi. Razširni govejski hlevi z družinskimi stanovanji bili so v trenutku rop grozovi tega požara. Žalibog, da pri gasenji ni bilo brez nesreče; najhuje je zadelo posestnika Gustava Melherja iz velike Doline, ker zrušilo se je na njega razpadajoče postrešje, ter zdobilo mu obe nogi.

— V rudniku na Savi poleg Zagorja so našli smrt trije rudokopi 6. t. m. — 4. t. m., na sv. Barbare dan, delavci niso delali. Nabrala se je večja množina ogljenčevega vodina v rovu, ki je okoli 500 metrov dolg. Rov ima napravo za prezračenje, a v dan nesreče so začeli prezračevati še le eno uro, preden so šli notri. Prvi rudokop, Jože Raininger, se je sicer vrnil s svetilnico za varnost, a druga dva sta imela odprte luči. Ker ni bilo mogoče predreti precej do kraja nesreče, najdlji so ponesrečene še le 8. decembra 260 metrov daleč v rovu. — Izvedenci so se izrekli, da so ponesrečni sami krivi nesreče, ker so prezirajo vsa predpisana pravila za varnost stopili v rov.

— Nov brzovlak se bode vpeljal 15. decembra na progji Št. Peter-Reka z vozovi vseh treh razredov, ki bode v zvezi s kurirje. v št. 1. in št. 2. ter bode posredoval naravnostno popotovanje med Dunajem, Budapešto in Reko. Kurir št. 1. pride na Pragersko ob 2 uri 25 min. ponoči ter se ob 9. uri 40 min. zjutraj že na Dunaj pripelje; kurir št. 2. pa ob 6 uri 44 min. iz Dunaja odide in ob 1 uri 44 min. iz Pragerskega proti Zidanemu mostu zapiska.

— V Zagrebu je bil večeraj zjutraj ob 3. uri in 14 min. hud potres od zahoda na vzhod, spremljan z votlim bobnenjem.

— Studije na modroslovni fakulteti dunajske univerze razširile se bodo od 3 na 4 leta; vzrok je od dne do dne rastoče

napredovanje v natoroznanskih vedah, ktere pa v bodočnosti še večje razširjenje obetajo. Že sedaj je mnogo modroslovcev, ki po dokončanem šestem semestru, prostovoljno še po dva semestra poslušat hodijo nadaljevalna predavanja.

— Tisočletni koledar, t. j. od 1. prosinca 1801 do 31. grudna 2800 izdelal je vodja e. k. cimentovalnega urada, Emil Störk v Mariboru. Koledar je v veliki obliki v dveh barvah tiskan in se lahko na steno nabije in je zeló pripraven za urade, pisarnice, gostilne, itd. Cena koledarju je 1 goldinar in se dobi pri izdajatelju.

„Slov. Gosp.“
— Daleč smo prišli! Iz Bosne se poroča, da je umoril trileten deček Pavlini svojega dvaletnega brata z nožem osuvavši ga, ker se ni hotel z njim igrati!

— Slovesnost rokodelčičev na Dunaji. V Fünfhausnu na Dunaji so praznovali 18. p. m. slovesnost, ki je vredna, da se javno razglasi, dasiravno sveta ne pretresa in ljudi ne razburja in zaradi tega svet ne vé veliko o nji povedati. — Iz malega raste veliko, izvor velikim rekom se komaj pozná, a potem svet strmi nad obilo voda, ki se zbirajo v dolini, in hočejo poplaviti rodovitna polja in lepa stanovišča. Svet premišljuje, od kod toliko nevarnih naukov med stanom obrtniškim, a malo kdo se zmeni za mladi naraščaj, iz kterega prihajajo rokodelski delavci in mojstri. Sicer ne moremo reči, da bi se v tej stvari ne zgodilo nič, tudi vemo, da je sila nehvaležno delo vkvarjati se z rokodelskimi dečki, kar se tiče poduka in vzgoje, a zanemarjati se to nikakor ne sme. Tudi upamo, da se bodo sedaj, ko se snujejo obrtnijske zadruge, ozirali na rokodelske učence bolj kakor dosihmal, ko je skoraj vse šlo po dobri volji mojstrov in učencev, kar se tiče obiskovanja šole i. t. d. Marsikaj bi imeli tukaj omeniti, posebno pa bi radi vse, kteri imajo za to dolžnost in postavno oblast, opomnili na tiste večerne šole ob delavnikih, in povedali, kako nekteri to stvar v moralno pogubo zlorabijo, mojstre in učence za nos vodijo itd. Toda stvar bi nas spravila iz pravega tira, tedaj za danes ostanimo pri omenjeni slovesnosti.

Katoliško društvo rokodelskih učencev v Fünfhausnu hoče pripomoči, da se reši obrtski stan in že pri korenini, t. j. pri dečkih. Poglavitni namen je izražen v § 2. pravil potrjenih 27. januarja t. l. in glasi se: Katoliška vera se ima ohraniti in vtrditi pri dečkih, da pridemo tako do katoliških pomočnikov in mojstrov. Dosihmal je pri tem društvu 80 dečkov. Oglašja se jih čedalje več, ki želé sprejeti biti v to društvo. Občinstvo se zeló zanimiva zanj, to se je posebno videlo na dan 18. novembra, ko so slovesno praznovali ustanovo tega društva, in je bila blagoslovljena društvena zastava. Cerkevne slovesnosti se je vdeležilo najprej katoliško rokodelsko društvo Fünfhaus, ki so spreved pričeli s svojo zastavo v cerkev (dunajski rokodelci se tedaj niso sramovali na čelu stopati sprevedu, ki je veljal slovesnosti njihovih mlajših vrstnikov). Potem so šli rokodelčiči z društvom zastavo, ki pa je bila še zagrnjena, in varuhi deškega rokodelskega društva. V cerkvi je že bila visokorodna gospa grofica Tige in grofica Meerfeld in veliko pobožnega ljudstva, da malo kedaj toliko. Cerkev je bila primerno ozaljšana. Slovesnost se je začela s cerkvenim nagovorom, duševni vodja društva je tople govoril o važnosti in imenitnosti društva rokodelčičev, potem je g. župnik blagoslovil zastavo, ki ima na jedni strani sliko: Marija pomagaj, na drugi strani pa podobo sv. Jožefa Calasancija. Potem je bil blagoslov s presvetim Rešnjim telesom in k sklepu zahvalna pesem. Cerkevna slovesnost je bila končana in šli so potem v katoliško-rokodelsko hišo, kjer so se zbrali povabljeni gostje. Bil je navzoč preč. škof Gruša, visokorodne grofice, župan iz Fünfhausena in mnogo drugih odličnih gospodov duhovskega in svetnega stanu. Program je bil mnogovrsten, vrstili so se govori s petjem, deklamovanjem in malo gledišno predstavo. Naposled je govoril še preč. škof dr. Gruša rokodelčičem in je k sklepu podelil apostolski blagoslov. Rokodelčiči so bili

potem nekoliko pogostovani in tako je bil končan ta vesel dan. Naj bi prinesel obilni blagoslov katoliškimi rokodelčičem! — Kakor se tukaj vidi, na Dunaji je vse v večji meri; osnovatelji teh slovesnost poznajo dobro dunajsko prebivalstvo, sijajno in na zunaj lepo mora biti, da se občinstvo ogreje, vsacega pa presrečno veseli, da se vendar enkrat začenja rana lečiti tam, kjer izvira.

— O katastrofi v dunajskem Ringteatru 8. dec. 1881. Prišel nam je v roke list, govoreč o tem požaru; ker razpravlja to nesrečo z verskega stališča, postavimo nekatere besede sem, ker menimo, da bo našim bralcem vstreženo. „Groza pri požaru Ringteatra v praznik Čistega spočetja Marijnega 1. 1881., pri katerem je poleg uradnih podatkov 500 ljudi zgubilo svoje življenje, bodisi, da so bili zmečkani, pohojeni, zadušeni ali sožgani, je bila veliko večja, kakor so pa časniki poročali. Tudi je število žrtev večje. Ta požar so imeli oni krógi ljudstva, ki so še zvesti sv. veri, za kazen Božjo. Ringteater je bil judovsko gledališče, obiskovano največ od Judov. Nekoliko dni pred požarom uganjala je v njem svoje burke pariška judinja Sara Bernhard. Najljubša igra ji je bila smrt in sicer smrt brez Boga, ali zavraten umor ali samoumor v vseh mogočih oblikah. Da bi to videli in se nad tem radovali, hitelo je vse skupaj. Vse je bilo polno hvale za judinjino in njeno umetnost. Pa kmalu po igri s smrtjo sledila je smrt v resnici. Uvažamo li posameznosti požara, kako bi se nesreča lahko odvrnila in kako je vse pripomoglo, da je bila groza še večja: moramo reči, to je moralo tako biti, da, to je sodba Božja. Nesreča ta se je zgodila na praznik Čistega spočetja, na dan, ki je bil Dunajčanom nekdanj posebnost slaven in svet; nekdanj so bila gledališča ta dan zaprta, igre prepovedane. A 1. 1881 nekoliko dni pred tem praznikom delali so se v Ringteatru norca iz te verske skrivnosti, kar bi se imelo ponoviti tudi pri večerni predstavi na praznik sam, pri predstavi, ki je stvorila konec toliko ljudem. Bogokletje je odvrnila nesreča. Tako se za gotovo trdi, a iz strahu pred judovskimi listi se ni upal nihče tega očitno povedati.

— 12 milijonov frankov je škoda pri poslopji v Bruselju, rešenih je več rokopisov in narodnih slik, a zgorela je dragocena knjigarna.

— Rimski romarji. Slikar Matejko, Cieszovski, grofa Artur Potocki in Stanko Tarnowski z dvema kmetoma podali so se 12. dec. iz Krakovega v Rim, da izročé sv. Očetu Matejkovo podobo „Sobieski pred Dunajem“.

— Kako sodijo Angleži o Lutru. Angleški konservativni list „Saturday Bevier“ in liberalni „Spectator“ imenujeta Lutra revolucionarja. Prvi hvali Boga, da ni tudi v Anglijo prišla ekstravaganca Lutrove slavnosti, za katero se ne more nihče navdušiti. Luter je le poslednje dobro storil za Anglijo, Gregor VII. pa neposrednje in vendar mu ne izkazuje nihče dolžne časti. Lord Shaftesburg je ostal osamljen s svojim poskusom vneti ljudi za Lutra in univerza v Oksfordu napravila je s svojo, nemškemu cesarju poslano adreso fiasko. Dr. Stöcker-ja naziva list pustolovca. Dva pastorja, ki sta hvalila Lutra, vzbudila sta s tem med vsemi razumnimi le smeh. Nihče jima ni hotel verjeti, da bi bil „veliki reformator“ ascet in najtolerantnejši mož. Parlamentnemu udu Foster-ju jemljó zelo za zlo, da je primerjal Lutra z Vykliffom, ki je bil vnet duhoven, ko je bil Luter priprost dobrovoljček. Kako se morejo Angleži navdušiti za moža, ki je vrgel episkopat, svetinje in rešilne nauke med smeti! Navdušenje za Lutra pomenilo bi odpad od anglikanske vere. Konečno, pravi prvi list, se bodo pa protestanti zelo opekli, če mislijo, da bo segla anglikanska cerkev razpadajočemu protestantizmu pod pazduho. Drugi list pa dolži Lutra, da je bil okrut in krvoloč, da je zagovarjal mnogoženstvo in je razmero med naravnim stanjem in milostjo le preveč zasul, ker je ljudi opominjal, naj le veliko grešé, da se bo milost množila. Na zadnje pa pravi:

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Luter je pokopal staro vero, da je postavil nebesa na zemljo (to je: da bi si iz glave izbil prepričanje o sodbi po smrti).

Vabilo na naročbo

„DUHOVNEGA PASTIRJA“.

Vsled prenehanja „Slovenskega Prijatelja“ v Celovcu bode z novim letom jel v Ljubljani izhajati „Duhovni Pastir“. Prihajal bode v zvezkih, — najmanj po tri pole — proti koncu vsacega meseca za naslednji mesec. Prinašal bode pridige ali pa homilije za nedelje in praznike eelega leta, časih tudi osnove in posamične govore za posebne prilóžnosti, potem homoletična zrna, t. j. izgleda, prilike in drugo za izdeljavo govorov porabljivo blago; tudi o koristnih knjigah bo kaj spregovoril in prilično katero rekel o kaki drugi zadevi duhovnega pastirstva. Po potrebi in zadevi gospodov pisateljev in naročnikov smo pripravljene list sečasoma še kaj razširiti.

Vljudno vabimo častito duhovščino po vseh slovenskih pokrajinah, čeravno za slovensko književnost že sicer tolikanj daruje, naj ne prezre tudi tega lista, ki je v prvi vrsti njej namenjen; brez požrtvovalnosti se itak nikjer nič posebno uspešnega ne doseže; zlasti pa mora list, ako hoče častno izhajati, imeti dva trdna stebra: naročnike in pisatelje. — Naročnina ostane, kakor je bila dozdaj „Slovenskemu Prijatelju“, tudi „Duhovnemu Pastirju“ 4 goldinarje na leto, in naj se pošilja katoliški bukvarni, ki je prevzela založništvo in opravištvu. Pošilja se celoletna ali v obrokih za pol ali četrt leta skupaj z naročnino na „Slovenca“ lahko tudi njegovemu opravištvu. Častiti gospodje, kateri so blage volje naš list tudi v duševnem oziru podpirati z dobrimi govori in spisi, naj se obračajo do č. g. Ant. Kržičca, kateheta v nunskih šolah v Ljubljani, Kongresni trg št. 16. — Da bo mogel „Duhovni Pastir“ biti res dober pastir in kos svoji nalogi, prosimo obilne vdeležbe in krepke podpore.

Vredništvo in opravištvu.

Telegrami „Slovenca“.

Lesce, 13. dec. Sinoči o polu sedmih je umrl v Begunjah č. g. dekan Silvester Keše.

Dunaj, 13. dec. Zbornica poslancev sprejela je v tretjem branji postavo o nabiranju vojaških novincev in tudi brez vsega razgovarjanja predloge o izjemnih sodnijah v Dalmaciji. Pri volitvi prvega predsednikovega namestnika oddanih je bilo 293 glasov, izvoljen je grof Rihard Clam-Martinić s 151 glasovi. Klier dobil jih je 131. Novo izvoljeni podpredsednik se zahvali za izvolitev ter obljubi nepri stranost na vse strani.

Budapešt, 12. dec. Liberalna stranka sklenila je po predlogu ministerskega predsednika, držati se zakonske postave načrta ter oddati ga brez vtemeljevanja gosposki zbornici. Stranka neodvisnežev bo, držeč se svojih prejšnjih sklepov, vstavljala se tej oddaji.

Budapešt, 13. dec. Zbornica poslancev sklenila je po predlogu Irany-evem, držati se svojega sklepa o zakonske postave predlogu.

Tuji.

11. decembra.

Pri **Matiši**: pl. Hirsch, c. k. podpolkovnik, iz Trsta. — Pavel Achane, c. k. nadporočnik, iz Trsta. — Oskar Kapuseinski, kup. potovalec, z Dunaja. — Robert Kuehler, kupec, z Dunaja. — Franc Weber, kupec, z Dunaja. — Izidor Fürth, kupec, z Budjejevic. — Janez Schuntar, okr. zdravnik, iz Idrije.

Pri **Stonu**: Karl Blasel, gled. igravec, z Dunaja. — Pater Andrej a Vineis, duhovnik iz reda Minoritov, iz Insubrucka. — S. Schnabler in Henrik Schnabl, kupeca, iz Gorice. — Ignacij Lengyel, kupec, iz Kaniže. — I. Saxer, kupec, iz Feldkirehena.

Eksekutivne dražbe.

17. dec. 3. e. džb. pos. Matija Košir iz Trnovega. Ljubljana. — 1. e. džb. pos. Mihael Meglič iz Loma, 2500 gl. Tržič.

20. dec. 1. e. džb. pos. Janez Klemenc iz Jakobovie, 4455 gl. Logatec. — 1. e. džb. pos. Jurij Kalinšek iz Primskovega, 52 gl. Kranj. — 1. e. džb. pvs. Janez Pusej iz V. Lašič, 800 gl. Lašič.

Dunajska borza.

12. decembra.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl. 10 kr.
Sreberna „ „ „	79 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 80 „
Ogerska zlata renta 6%	120 „ 40 „
„ „ 4%	87 „ 40 „
„ papirna renta 5%	85 „ 25 „
Kreditne akcije	160 gl. 281 „ 20 „
Akije anglo-avstr. banke	120 gl. 107 „ — „
„ avstr.-ogerske banke	837 „ — „
„ Länderbanke	107 „ 50 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	614 „ — „
„ državne železnice	310 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	217 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 121 „ 25 „
4% „ „ 1860	500 „ 134 „ 50 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 167 „ — „
„ „ 1864	50 „ 166 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 173 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „
London	121 „ — „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 72 „
Francoski napoleonid.	9 „ 60 „
Nemške marke	59 „ 30 „

Prav lepo in okusno vezane

Missale Romanum,

(oblika mali folio),

izdaja Pustet-a v Reznem (1882),

posebno priporočamo

za sv. maše o bližnjih božičnih praznikih.

Ta knjiga ima prav pripravno obliko, trden papir, ter čist in razločen tisk.

Cena: v rudečem šagrinu vezana z zlato obrezo 25 gold., s pozlačenimi platnicami 30 gold., ravno take s posrebrjenimi okovi 37 gl. 50 kr., s pozlačenimi okovi 45 gl., posebno okusno v telečjem usnji vezane (temnozeleno barve) z lepo okinčanimi okovi 80 gl. itd.

Katoliška bukvarna

v Ljubljani.

Samo 3 gld.!

300 tucatov preprog (tepihov) po najbolj mičnih turških, škotskih in pisanih vzorih, po 2 metra dolgih, 1½ metra širokih mora se prej ko mogoče s poti spraviti in veljá vsak kos le še 3 goldinarje carine prosto proti povzetju ali gotovini. Prilična posteljna predgrinjala (plahte) par po 2 goldinarja. (1)

Adolf Sommerfeld v Draždani (Dresden).

Posredni prodajalec bi jako dobrodošli.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.